

ThorenGruppen AB

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter prioriterad tillsyn i Yrkesgymnasiet Sollentuna
belägen i Sollentuna kommun

Tillsyn i Yrkesgymnasiet Sollentuna

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av ThorenGruppen AB (556613-9290) under vårterminen 2015. Yrkesgymnasiet Sollentuna besöktes av Skolinspektionen mellan den 19 och 21 maj 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Enligt Skolverkets nationella statistik för Yrkesgymnasiet Sollentuna för läsåret 2013/14 var andelen elever som tagit gymnasieexamen 59,2 procent, att jämföras med 67,2 procent för riket som helhet. Den genomsnittliga betygs-poängen för elever med minst 2500 betygssatta poäng var 12,5 jämfört med 12,9 för riket samma läsår.

Enligt den skolenkät som Skolinspektionen skickat ut inför besöket på Yrkesgymnasiet Sollentuna, har eleverna i årskurs 2 på skolan skattat frågorna kring ordningsregler och studiero betydligt lägre än genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter i samma enkätomgång. Även lärarna på skolan har skattat betydligt lägre i dessa frågor. Lärarna har även skattat tryggheten på skolan betydligt lägre än genomsnittet för samtliga skolenheter, elevernas skattning ligger på den frågan något lägre än genomsnittet för medverkande skolor.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2015-09-30
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)	Ingen brist konstaterad	

Beslut

2015-06-23
3 (16)

Dnr 44 - 2014:8558

4. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2015-09-30
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2015-09-30
7. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	
8. Garanterad undervisningstid i yrkesprogram	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande. Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen på Yrkesgymnasiet Sollentuna visar att verksamheten i många avseenden uppfyller författningarnas krav. Dock finns det brister inom några områden som måste åtgärdas för att verksamheten ska uppfylla författningarnas krav.

De nationella examensmålen som finns för varje nationellt program ligger inte i fokus för utbildningen inom vissa av kurserna på skolan. Eleverna har inte kännedom om vilka övergripande examensmål deras program har. Därmed behöver Yrkesgymnasiet Sollentuna förtydliga och implementera de nationella examensmålen för eleverna på skolan.

Vid inspektionstillfället framkommer att de elever som Skolinspektionen intervjuade känner sig trygga på skolan, dock säger eleverna att de upplever att andra elever känner sig otrygga. Detta bekräftas av lärare och elevhälsan på skolan som delar den upplevelsen. Det framkommer även bland elever och lärare att det inte råder studiero för samtliga elever, dels beroende på bristande arbetsro i klassrummet och dels på att skolan har så lyhörda lokaler att eleverna störs av ljud utanför klassrummet. Yrkesgymnasiet Sollentuna behöver se till att alla elever erhåller trygghet och studiero på skolan för att säkerställa att alla elever kan tillgodogöra sig målen för utbildningen.

Yrkesgymnasiet Sollentuna har en likabehandlingsplan för läsåret 2014/15 och Skolinspektionen kan se att det finns en handlingsplan för att skolan ska arbeta

för en miljö som är fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister i skolans målinriktade arbete mot kränkande behandling. Skolan behöver se till att alla på skolan har erhållit information om skolans likabehandlingsplan samt att dess innehåll genomsyrar skolans arbete.

En viktig roll i arbetet med att stödja elever i deras utveckling mot målen är elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Elevhälsans arbete bedrivs vid inspektionstillfället huvudsakligen på individuell nivå och elevhälsan är inte i tillräcklig utsträckning delaktiga i det förebyggande och hälsofrämjande arbete som sker på skolan. Yrkesgymnasiet Sollentuna behöver se till att elevhälsan arbetar mer långsiktigt och övergripande på ett förebyggande och hälsofrämjande sätt, för att elevhälsans arbete helt ska uppfylla författningarnas krav.

Yrkesgymnasiet Sollentuna har ett litet skolbibliotek inne i kurators rum på skolan. Skolinspektionen kan dock konstatera att skolbiblioteket inte används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) ThorenGruppen AB att senast den 30 september 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen på adress skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare

anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärtilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att ThorenGruppen AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen i skolan utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program samt ämnesplaner. (16 kap. 6§ skollagen, Förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program SKOLFS 2010:14, 4 kap. 1 § gymnasieförordningen, Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1. Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att undervisningen utgår från och omfattar examensmålen för varje nationellt program.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska undervisningen i gymnasieskolan utgå från och omfatta examensmålen för respektive program. I förordningen om examensmål för gymnasieskolans nationella program beskrivs att examensmålen för gymnasieskolan gäller utöver gymnasieskolans gemensamma kunskapsmål.

Vid intervjuer med skolans elever framkommer att de inte har vetskap om att det finns examensmål för de program de går. Några lärare uppger i intervju att de inte använder sig av examensmålen i sin undervisning. De lärare på skolan som undervisar i gymnasiegemensamma ämnen hänvisar till yrkesämnet när examensmål diskuteras.

Skolinspektionens utredning visar att undervisningen i gymnasiegemensamma ämnen inte utgår från och omfattar examensmålen, vilket kan medföra att eleverna får svårare att uppnå kunskaper kopplade till sitt program och dess examensmål. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att under-

visningen på Yrkesgymnasiet Sollentuna inte utgår från och omfattar examensmålen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför avhjälpa bristen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att ThorenGruppen AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.
- Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling.

*Motivering till bedömning av brist**Trygghet och studiero*

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Av förarbetena framgår att en av de viktigaste förutsättningarna för att barn och ungdomar ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden är en trygg och stimulerande lärandemiljö. En viktig grund för att åstadkomma trygghet och studiero i skolan är en aktiv dialog mellan elever, mellan elever och lärare eller annan personal och även elevens vårdnadshavare om de gemensamma värden som ska gälla. Eleverna ska beredas möjlighet att delta i utformningen av lärandemiljön, t.ex. genom att medverka i utarbetandet av ordningsregler. Det förebyggande arbetet är centralt. En viktig förutsättning för detta är att elever, lärare och annan personal känner ett gemensamt ansvar och har respekt för varandra i skolan. Det kräver ett aktivt värdegrundsarbete där grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling. Att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet utgör grunden för en trygg och utvecklande studiemiljö (prop. 2009/10:165 s 319 - 320).

Enligt den skolenkät som Skolinspektionen skickat ut inför besöket på Yrkesgymnasiet Sollentuna, har eleverna i årskurs 2 på skolan skattat frågorna kring ordningsregler och studiero betydligt lägre än genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter i samma enkätomgång. Till exempel har eleverna på frågan "På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet" skattat 3,5 på en skala där indexvärdet 10 är det högsta värdet. Även lärarna på skolan har skattat betydligt lägre än genomsnittet på frågor gällande ordningsregler och studiero. Lärarna har även skattat tryggheten på skolan betydligt lägre än genomsnittet för samtliga skolenheter, elevernas skattning ligger på den frågan något lägre än genomsnittet för medverkande skolor.

I elevintervjuer framkommer att det inte alltid är studiero på lektionerna och att det dels beror på bristande arbetsro i klassrummet och dels på att skolan har så lyhörda lokaler att eleverna störs av ljud utanför klassrummet. Lärarna uppger i intervju att de upplever att klassrumsmiljön är stökig när eleverna är i större grupper, samt att elever som vistas ute i korridoren stör studieron för elever inne i klassrummen. Några elever berättar att de gör nästan allt skolarbete hemma, då de har svårt att koncentrera sig i skolan. De elever som Skolinspektionen intervjuade upplever sig själva som trygga på skolan, men ett flertal av eleverna tillägger att de tror att det finns andra elever som känner sig otrygga. Det framkommer i både intervjuer med elever och lärare att de upplever att det finns elever som känner sig otrygga på grund av ett tufft

språkbruk på skolan. Även i intervjun med elevhälsan framkommer det att de upplever att det finns elever på skolan som känner sig otrygga.

I intervju med rektor framkommer det att hon upplever att det bland eleverna på skolan förekommer en tuff jargong och att det kan bli höga ljudnivåer bland eleverna. Rektor uppger att hon ser studiero som ett utvecklingsområde för skolan.

Eftersom det framkommer i merparten av intervjuerna att det inte råder studiero på lektionerna anser Skolinspektionen att eleverna inte är tillförsäkrade en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver intensifiera arbetet för att säkerställa en trygg och lugn miljö för samtliga elever. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav.

Kränkande behandling

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje verksamhet ska bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Skolinspektionen har tagit del av skolans likabehandlingsplan för läsåret 2014/15 och kan se att det finns en handlingsplan för att skolan ska arbeta för en miljö som är fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det framkommer även att skolan har haft en likabehandlingsdag och en temadag under läsåret.

Eleverna uppger i intervju att de har en oklar bild kring skolans ordningsregler och likabehandlingsplan. Några elever anser att eleverna själva måste agera när andra elever stör eller det händer incidenter, då de anser att skolan inte agerar. Andra elever säger att skolan har ordningsregler, men de är osäkra på vad som händer om någon bryter mot dem.

I intervju med elevhälsan framkommer att de anser att det förebyggande arbetet mot kränkande behandling är ett utvecklingsområde på skolan. Enligt elevhälsan finns det planer på att kurator ska gå ut i klasserna för att prata om sociala medier och vilket språkbruk som kan uppfattas som kränkande. Det framkommer även att elevhälsan upplever att det förekommer kränkningar på skolan och att de inte tror att alla lärare på skolan är insatta i skolans likabehandlingsplan.

Lärare uppger i intervju att de upplever att det inte händer så mycket om eleverna bryter mot skolans ordningsregler och några lärare känner sig osäkra

kring vilka rutiner som ska följas om det uppstår en kränkning på skolan. Vidare framkommer det att flera av lärarna som tidigare var ansvariga för likabehandlingsarbetet har slutat och att det har försvårat det pågående arbetet.

Lärare och rektor uppger att de upplever att det förekommer kränkningar på skolan, men tillägger att när de pratar med elever om deras upplevelse av händelser säger eleverna att de inte känner sig kränkta.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans målinriktade arbete mot kränkande behandling. Skolan behöver se till att alla på skolan har erhållit information om skolans likabehandlingsplan samt att dess innehåll genomsyrar skolans arbete. Då det finns brister i skolans förebyggande arbete mot kränkande behandling uppfyller verksamheten inte författningarnas krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför avhjälpa bristen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att ThorenGruppen AB inte uppfyller författningsskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att elevhälsan främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande.
- Se till att skolbiblioteket används i skolans pedagogiska verksamhet som stöd för elevernas lärande.

Motivering till bedömning av brist

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Enligt Skollagen ska elevhälsan omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst användas förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s.276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper på skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

Utifrån de intervjuer och det material som Skolinspektionen har tagit del av framkommer att skolan varit utan specialpedagogisk kompetens och kurator under höstterminen 2014. Elevhälsans nuvarande personal; skolsköterska, speciallärare och kurator, anställdes inför vårterminen 2015. I intervjun med elevhälsan framkommer att elevhälsans arbete främst sker på individnivå. Skolsköterskan försöker hinna utföra hälsosamtalen med årskurs 1 under vårterminen. Skolans speciallärare fokuserar på att utreda elever och skriva åtgärdsprogram för de elever som behöver det. Kurator arbetar främst med enskilda elevsamtal. Elevhälsan uppger att de ska arbeta förebyggande utifrån likabehandlingsplanen, men detta har inte hittills påbörjats i någon större utsträckning. Lärarna uppger att elevhälsan fungerar bättre nu när det finns personal, men att det förebyggande arbetet inte har kommit igång på skolan. Vid intervju med rektor framkommer det att elevhälsan för närvarande framförallt arbetar med elevärenden på individnivå, men tillägger att skolan har arrangerat en likabehandlingsdag och temadag under höstterminen.

Skolinspektionens utredning visar att skolans elevhälsa har ambitionen att arbeta förebyggande och hälsofrämjande, men kan konstatera att detta inte hunnits med i någon större utsträckning under läsåret. Skolinspektionen bedömer att elevhälsan inte i tillräcklig omfattning samverkar som en samlad

resurs tillsammans med personal på skolan för att delta i generellt riktade uppgifter såsom värdegrundsarbete och elevernas arbetsmiljö. Utredningen visar därmed att elevhälsan inte i tillräcklig omfattning arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav.

Användning av skolbibliotek

Enligt Skollagen ska elever i gymnasieskolan ha tillgång till skolbibliotek. I läroplanen för gymnasieskolan står det beskrivet att det är rektors ansvar att se till att undervisningen är utformad så att eleverna använder sig av biblioteket för att främja sin kunskapsutveckling. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevers och lärares förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Vid intervjuerna på skolan framkommer det att skolan nyligen har byggt upp ett skolbibliotek, som för tillfället är beläget i kurators arbetsrum. Eleverna uppger att de aldrig har använt sig av biblioteket och av lärarna framkommer att böcker sällan används i undervisningen. Detta bekräftas av rektor som uppger att biblioteket inte används i skolans undervisning.

Skolinspektionen bedömer att eftersom skolan inte använder skolbiblioteket som en del av utbildningen i dess pedagogiska verksamhet, kan biblioteket inte heller användas för att stödja eleverna i deras lärande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja

tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnen, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som

framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Garanterad undervisningstid i yrkesprogram

En viktig förutsättning för att uppnå utbildningens mål är att elever får undervisning i en tillräcklig omfattning. Tillsammans med andra faktorer som ett aktivt lärarstöd och en god arbetsmiljö har undervisningstiden betydelse för vilka resultat som uppnås. Elever på yrkesprogrammen har enligt skollagen rätt till minst 2 430 undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid). Undervisningen behöver planeras och genomföras på ett sådant sätt att varje elev får sin garanterade undervisningstid. I detta ingår att skolenheten följer upp vilken undervisning som faktiskt blivit av för att kunna kompensera elever för förlorad undervisningstid, exempelvis vid inställda lektioner eller om en elevs undervisningspass förläggs samtidigt som elevens arbetsplatsförlagda lärande (APL).

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Beslutsfattare

Stina Linder
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Yrkesgymnasiet Sollentuna

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Fakta om Yrkesgymnasiet Sollentuna

Yrkesgymnasiet Sollentuna är en fristående gymnasieskola belägen i Sollentuna kommun. Huvudman för skolan är Thorengruppen AB med organisationsnummer 556613-9290. Verksamheten vid Yrkesgymnasiet Sollentuna startade läsåret 2011/2012 och har vid tillsynsbesöket 189 elever.

Följande nationella program bedriv vid skolenheten i enlighet med Skolinspektionens godkännande (dnr 37-2010:186):

- Bygg- och anläggningsprogrammet med inriktningarna Husbyggnad och Måleri.
- El- och energiprogrammet med inriktning Elteknik.
- Fordons- och transportprogrammet med inriktning Personbil.
- Handels- och administrationsprogrammet med inriktning Handel och service.
- Hantverksprogrammet med inriktning Frisör.
- Hotell- och turismprogrammet med inriktningarna Hotell och konferens samt Turism och resor.
- Vård- och omsorgsprogrammet.

Vid skolan finns också vid tiden för tillsynen elever inom introduktionsprogram.

Skolans elevhälsa omfattar en speciallärare samt en kurator och skolsköterska som är anställda på deltid. Skolpsykolog och skolläkare anlitas vid behov. Tillgången till elevhälsa kommer att bedömas i samband med tillsynen av skolans huvudman.